

NÉPLAP

A dolgozó parasztlak teljesítik,
a kulákok szabotálják
a mélyszántást

Uj gyermekotthont avatnak
Debrecenben

Miért tört meg az őszi mezőgazdasági munka lendülete a Hajdúságban?

A Hajdúság első lett az országban a terménybegyűjtési versenyben és 20-án, 180 dolgozó parasztnak adják át a jutalmat, amiért példamutatóan előjártak a terménybegyűjtésben. Bebizonyosodott, hogy a Hajdúság dolgozó parasztsága kitűnően tudja elvégezni a reá háruló feladatot. Jó volt a szervezés, tökéletes a végrehajtás, de valahogyan úgy történt, hogy azt a lendületet, melyet a terménybegyűjtésben elértünk, nem tudtuk átvinni maradéktalanul a soron következő feladatra, az őszi szántás-vetés elvégzésére. A megye ezen a területen már nem járt az élen, sőt az elsők közé sem került.

A mélyszántás végrehajtásánál megtört a lendület és a jelentések súlyos visszaesésekről számolnak be. A visszaesés okát egyrészt abban kell keresni, hogy a terménybegyűjtési győzelem elbizakodtatá tette a dolgozó parasztságot egyrészt, de főleg a szervezőket, akiknek feladatuk lett volna tovább vinni a nagyszerű lendületet és nem engedni, hogy törés álljon be.

A másik ok: úgy vélték, hogy a nagyobb munka a szántás-vetés elvégzése és a mélyszántást másodrendűnek tekintették. A néprevelők nem mutattak rá eléggé arra, hogy a mélyszántás is harci feladat, olyan mint az őszi szántás-vetés, biztosítja a jövő évi több kenyeret.

A pártszervezetek pedig egyes helyeken engedtek a kulák mesésnek, elhitték hogy a tartós őszi esőben nem lehet szántani. Elfelejtették, hogy a kulák az őszi szántásról arról beszélt, hogy a száraz földet nehéz szántani és a mag nem fog kicsírni. A szántást mégis elvégezték, mert jó volt a szervezés, a politikai irányítás a pártszervezetek részéről. Az őszi eső hatására gyönyörűen zöldelő vetések bizonyították a kulákság aljas mesterkedéseinek hitványosságát. Miért adnak tehát most hitelt a kulák szavának? Most is hazudik, ha az esőre hivatkozva alkudozik a mélyszántásnál. Világosan rácsófol a kulák hazugságra Püspökkladány példája. Ez a község fekete, jórészt szikes földön terül el. Az eső nem került el és mégis az elmúlt héten olyan munkát végzett, hogy a 11. helyről a 3. helyre küzdötte fel magát és a mélyszántás 72 százalékát elvégezte. A szomszédjában levő Kababá, melynek földje azonos, sőt nem is annyira szikes, a 19. helyen van és az egész elmúlt héten nem csinált mélyszántást. Hol itt a hiba? Nyilvánvalóan ott, hogy a pártszervezet, a helyi operatív bi-

zottság kiengedte kezéből a dolgok irányítását és megelégedett azzal, hogy esik az eső, sár van, — tehát legyen a kuláknak igazsága, nem csinálunk semmit.

A feketeföldi példák után nézzük meg, hogyan dolgoztak a homokon, ahol nincs sár az eső után és a puha talajban élvezettel szánt a lelkiismeretes dolgozó paraszt.

Fülöp elvégezte a mélyszántás 95 százalékát, Nyirmártonfalva 74 százalékát, Nyirábrány 70 százalékát, de az ugyancsak homoki Hadház semmit sem szántott az elmúlt héten. Dorog csak 42, Tég-lás 32 százalékát végezte el a munkának. Sokkal többet kellett volna elvégezni, mert előnyben vannak a feketeföldiekkel szemben.

Ezekből a példákban megállapítható, hogy súlyos irányítási, szervezési hiba eredménye az, hogy megtört a mélyszántási lendület. Megállapítjuk, hogy mindennek alapja a Párt vezetése, tehát a falusi pártszervezeteknek jobban kell vezetni a mélyszántási munkát. A kommunizmus jó példamutatásával azon kell lenni, hogy visszatérjen az egészséges versenyzés. A néprevelőknek, dűlőbiztosoknak tudatosítani kell a mélyszántás fontosságát, fokozni kell az ellenőrzést és nem szabad engedni, hogy a terménybegyűjtésben, őszi szántás-vetésben versenget szenvedett kulákság erőre kapjon a mélyszántás szabotálásával.

Pártunk Politikai Bizottságának határozatát az őszi mezőgazdasági munkák maradéktalan elvégzéséről, végre kell hajtani és a lenini hármast jelszó: támaszkodni a szegényparasztságra, szövetségben a középparasztsággal, kiméletlenül harcolni a kulákság ellen — szellemében úgy kell összefogni az erőket, hogy diadalra vigyük mezőgazdaságunk öt éves tervének első részletét.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az őszi mélyszántás nemcsak gazdasági, hanem fontos politikai feladat is.

Pártunk irányításával ezt a harcot is megnyerjük, csak éberebbnek kell lenni falusi pártszervezeteknek. Vegyünk példát a püspökkladányiakról, akik előre törtek az esők ellenére. Tekintsenek a kis Józsa községre, ahol a néprevelők azonnal felkeresik azt, aki lemarad a munkában és meggyőzik, felvilágosítják a munkavégzésnek nagy fontosságáról. Ezzel a jó néprevelő munkával érte el Józsa, hogy már 61 százalékát elvégezte munkájának és közvetlenül Debrecen mellé került a versenylistán. Kövessék a jó példát!

Dél-Korea területén élénk partizán tevékenység folyik

A koreai központi hírgyűjtők közli, hogy a dél-koreai partizánok aktív harci tevékenységet folytatnak, megszakítják a rendőrség összekötő és közlekedési vonalait.

Rendőrségi osztagokat és a Liszínman hadsereg egységeket morzsolnak fel és nagy szákmányra tesznek szert. Dél-korea több tartományában folyik az aktív partizán tevékenység.

Az Imperialisták kalandor tervel sohasem fognak megvalósulni

A három nyugati külügyminiszter párisi tanácskozásainak kulisszatitkai

November 10-én végelezt az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország külügyminisztereinek két-napos párisi tanácskozása. A tanácskozás célját a közvélemény előtt hivatalosan úgy tállták fel, hogy „a három országot közösen érdeklő kérdéseket” vitatják meg s ennek során „a Németországgal szemben követendő egyöntetű politika alapelveit dolgozzák ki”. Ezek a kódos formulák senkit sem tévesztettek meg. November 11-én nyilvánosságra hozták Acheson, Bevin és Schuman titkos megbeszélésének eredményeiről a záróközleményt, amelyből teljes világossággal kiderül a párisi külügyminiszteriumban elért meg-egyezés igazi katonai támadó jellege. A kommuniké szerint „a miniszterek helyénvalónak tartják, hogy támogassák és elősegítsék” a nyugatnémet revansra törő „kormány” felvételét az úgyneve-

zett európai közösségbe, a hírhedt európai tanácsba, amely mint ismeretes, az amerikai imperialisták engedelmis eszköze és a legszorosabban összekapcsolódik a támadó jellegű Atlanti Szerződés szervezeteivel. Abban az igyekezetükben, hogy elérjék a világ közvéleménye elől az angol-amerikai tömbnek a Ruhr-vidéki hadiipar újjáélesztésére irányuló bűnös embergyűlölet terveit, a Ruhr-vidéki hadiipar ugyanis az utóbbi 30 év folyamán kétszer is a német militaristák támadásának támaszpontja volt, a kommuniké szerzői milyen hallgatnak a katonai jellegű nyugatnémet vállalatok leszerelésének kérdésében hozott döntéseikről. Nem kétséges, hogy a három nyugati külügyminiszter párisi tanácskozásának döntései nyilván arra irányulnak, hogy a nyugatnémet bábállamot a támadó jellegű Atlanti

Szerződés támaszpontjává változtassák és egyenesen az egyetemes béke és biztonság ellen irányulnak. Az amerikai imperialisták a nyugatnémet „Reich”-nek világszerte létrehozására irányuló lázas terveikben tekintélyes szerepet szánnak. Ezek a kalandor tervek azonban sohasem fognak megvalósulni. A német demokratikus köztársaság megalapítása, amely fordulópont Európa történelmében és megveti az egységes, független, bekesze-relt, demokratikus köztársaság alapját, a köztársaság sikeres fejlődése és a német lakosság legsze-lesebb köreinek összefogása az egységért és békéért vívott küzdelemben, a Szovjetunió vezetete demokratikus tábor nagyszabású küzdelme a békéért, szilárdan biztosítják a háborús uszítók nyugat-németországi terveinek kudarcba fulladását.

Lehetetlenség már sokáig fenntartani azt a fikciót, hogy az angol-amerikai-francia politika azonos

Lehetetlenség már sokáig fenntartani azt a fikciót hogy az angol-amerikai-francia politika azonos: Acheson USA külügyminiszter németországi tárgyalásait nagy nyugtalansággal követi a francia sajtó, beleértve a jobboldali lapokat is. A gaullista Ce Matin kénytelen beismerni, hogy azok a „végleges clonyok”, amelyeket Franciaország előtt megcsillagotnak, a francia népre igen veszélyeseknek bizonyulhatnak. Ezek között az „előnyök” között van Nyugatné-

metország felszerelése és egy nyugatnémet hadsereg felállítása. Rendkívül jellemző a Newyork Herald Tribunek a háromhatalmi tanácskozási szöveg hétfői cikke. Az amerikai lap beismeri, hogy minden ködösítés ellenére lényeges különbségek állnak fenn a nyugatiak német politikájában. Lehetetlenség már sokáig fenntartani a fikciót — írja a lap, — hogy az angol-amerikai és francia politika azonos. Teljesen hiú dolog volna azt állítani, hogy a franciák úgy tekintik a német kérdést, mint ahogyan az ameri-

kaik, vagy az angolok tekintik. A Ce Soir fenyegető hangnak minősíti Acheson berlini nyilatkozatait. Megállapítja, hogy Acheson egész utazása és tárgyalásai nagy aggodalmat szültek Franciaországban, ahol tudják, hogy az USA azokra az elemekre támaszkodik Németországban, amelyek Franciaországot harmadrendű állammá akarják süllyeszteni s ugyanakkor a szovjetellenes revansról álmodoznak. Acheson külügyminiszter németországi utazása a német újra-felszerelés előjártéka, írja a lap.

Rabszolga-piacokul használják fel a nyugatnémetországi és nyugat-francia menekült táborokat

Panyuskin felszólalása az ENSZ-ben

Az ENSZ közgyűlésének hadi bizottsága folytatja a menekültek és hontalanok kérdésének tárgyalását. Ismeretes, hogy 1945-ben a krimi értekezleten a Szovjetunió, az USA és Anglia képviselői közösen megállapodtak a fasiszta fogságból kiszabadított polgárok hazaszállításáról. A szovjet kormány becsülettel teljesítette kötelességét. Nagybritánia és az USA kormánya azonban továbbra is százezer számra tartja Németország és Ausztria nyugati övezeteiben a Szovjetunió és a népi demokratikus országok polgárait.

A menekült táborokat a nemzetközi menekültügyi szervezet rabszolgapiacra változtatta. A bizottság legutóbbi ülésén Panyuskin, a Szovjetunió képviselője rámutatott, hogy bár a háború befejezése óta négy év telt el, a hazatelepítés még mindig nem fejlődött be. A menekültügyi szervezet jelentése szerint 1947 július 1-től 1949 augusztus 31-ig mindössze 6138 személyt telepített haza. Ugyanezen idő alatt 590.153 személyt telepítettek különféle országokba.

A szovjet küldött hangsúlyozta, hogy bár a megegyezések tiltják, az Egyesült Nemzetek bármelyike ellen irányuló propagandát, a nyugat-németországi és nyugat-francia táborokban ennek ellenére a legnyitlabban folyik ilyen propaganda, mégpedig hivatalos személyek részéről. Megemlítette végül, hogy a nyugatnémetországi és nyugat-francia táborokat rabszolgapiacokként használják fel.

Az atombomba betiltását követelik a francia haladó katolikusok

A francia haladó katolikus kongresszusa vasárnap fejezte be tanácskozását. A kongresszus befejeztével elfogadott határozat a béke védelme mellett foglalt állást. Elítéli Franciaország részvételét az Atlanti Szerződésben. Követeli az atombomba megtiltását. A határozat élesen bírálja a nyugati hatalmak németországi politikáját.

részvételét az Atlanti Szerződésben. Követeli az atombomba megtiltását. A határozat élesen bírálja a nyugati hatalmak németországi politikáját.

A lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának közleménye

A lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága és a párt központi ellenőrző bizottsága a párt vezető aktívájának részvételével nov. 11-től 13-ig értekezletet tartott, amelynek napirendjén a következő ügyek voltak:

1. A párt feladatai a forradalmi éberségért folytatott küzdelemben a jelenlegi helyzettel kapcsolatban. Ebben a kérdésben a beszámoló Bolestaw Bierut elvtárs, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának elnöke terjesztette elő.

2. Szervezeti kérdések. A vitát Bolestaw Bierut elvtárs foglalta össze. A teljes ülés egyhangúlag a következő határozatokat hozta:

A lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága megbizná a központi bizottság politikai bizottságát, hogy fogadjon el irányvonalul Bierut elvtárs jelentését a párt ama tevékenységében, amelyvel fokozni kívánja a forradalmi éberséget és emelni akarja a párt ideológiai színvonalát.

Tekintettel arra, hogy Gomulla és Kliszko elvtárs az egyesítő kongresszus óta eltelt 11 hónap folyamán — az imperializmus és ügynökei várakozásának megfelelően — nem mutatott jóakaratot a pártvonalról történt jobboldali nacionalista elhajlása által a pártnak okozott károk jóvátételére, tekintettel arra, hogy nem mutatott jóakaratot az elhajlásnak becsületes önbírálat útján történő leküzdésére, tekintettel továbbá, hogy Gomulla és Kliszko elvtársak nem támogatták a pártot, a saját megbecsülhetetlen hanyagságuk következtében a különféle helyekre belopkodott ellenséges ügynökök teljes leleplezésében, a központi bizottság elhatározta, hogy Gomulla és Kliszko elvtársakat kizárja a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságából és megfosztja őket attól a jogtól, hogy résztvegyenek bármely vezető pártfunkcióban.

Tekintettel arra, hogy Spychalski elvtárs — mint a legutóbbi esemé-

nyekből kiderült — párt és állami tevékenységében a megszállás alatt és a felszabadítás után megbecsülhetetlen politikai vaksgótot mutatott, amely hamis, opporunistá és nacionalista magatartásból eredt és tekintettel arra, hogy ez a magatartása lehetővé tette a forradalmi mozgalom és a népi Lengyelország iránt ellenséges ügynökök beszivárgását felelős állásokba, a központi bizottság elhatározta, hogy Spychalski elvtársat kizárja a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságából és megfosztja őt attól a jogtól, hogy bármely vezető funkcióban résztvegyen.

A lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága egyhangúlag elhatározta, hogy tagjává választja Konstant Rokosowszki elvtársat, Lengyelország tábornagyát.

Az értekezlet harmadik napján a teljes ülésen megjelent M. cell Cachin, a francia kommunista párt központi bizottságának tagja, akit a jelenlevők az Internacionáléval üdvözöltek.

A világpiacokon biztosra veszik a dollár leértékelését

A Daily Graphic értesülése szerint a világpiacokon biztosra veszik a dollár leértékelését. A londoni Staar azt írja, hogy az angol kormány a font további esésére számít. Tokiói hivatalos források szerint Snyder amerikai pénzügy-

miniszter japáni látogatásának egyik fő oka, hogy „megtárgyalja” a jen leértékelésének kérdését. A jen leértékelése további lépés lesz a japán dolgozók életszínvonalának csökkentésében.

A Magyar-Szovjet Társaság felhívása

A Magyar-Szovjet Társaság Sztálin 70. születésnapja alkalmából reprezentatív kiállításon mutatja be Sztálin életét kora ifjúságától napjainkig. A Társaság azzal a felhívással fordul valamennyi intézményhez (múzeum, könyvtár, iskola, stb.), tömegszervezetekhez és magánosokhoz, hogy a kiállítás számára bocsássák rendelkezésükre a birtokukban lévő Sztálin generalisszimusz ábrázoló, vagy a

Sztálinnal kapcsolatos képeket, szobrokat, emléktárgyakat, stb. Különösen kéri erre azokat, akik az 1917. évi forradalmi vagy a későbbi években az intervenciók csapatai elleni harcokban a Vörös Hadsereg oldalán küzdöttek és különböző emléktárgyakkal rendelkeznek. Bejelentések a Magyar-Szovjet Társaság titkárságához tehetőek, Budapest, Erzsébet körút 9-11. szám.

Vándorzászlót kap az őszi munkát legjobban végző megye

Az idei őszi mezőgazdasági munkák jelentőségét növeli, hogy ezen az őszen készítik elő mezőgazdasági öt éves tervünk első esztendőjének termését. Dolgozó parasztságunk döntő többsége ennek tudatában, lelkesen végzi a soronlévő őszi tennivalókat és a mélyszántást is. Követi az állami gazdaságok, termelőcsoportok példáját. A földművelésügyi minisztérium éppen ezért vándorzászlót alapít azzal a céllal, hogy az őszi munkát legjobban végző megye dolgozó parasztságát kitüntesse. A vándorzászlót a földművelésügyi minisztérium annak a megyének adja, amelyik az őszi munkát mennyiségi és minőségi szempontból is a legjobban végezte el. A vándorzászló ünnepélyes átadására az őszi munkák befejezése után kerül sor.

Máthé professzor és munkatársai Sztálini felajánlása

az öntözés nélküli termelt rizs kísérleteinek tudományos felidőgazsása

Máthé Imre, az agrártudományi egyetem növénytan tanárának kísérletezése magyar viszonyokban is fényesen igazolja Micsurin és Licszenko, valamint Viljamez szovjet tudósok elméletét. Máthé nemzet-

gazdasági szempontból egyik legjelentősebb kísérlete arra irányult, hogy a rizs termesztését megváltoztatta. Kísérlete a micsurini tudomány alkalmazásával sikerült is. A pallagi kísérleti tér száraz homok talajában kizárólag természetes csapadék mellett termésre bírta a rizset. Így ezt a jellegzetes vizenővényt „száraz növénynek” változtatta. A növény hajlandó volt feladni merevnek hitt tulajdonságát és a rákényszerített száraz viszonyok között is jól fejlődik.

Máthé kísérletei során olyan növények magvait, amelyek hajlandóan mutatkoztak öntözésnélküli teremni, jarovizációs eljárással edzette tovább a magyar éghajlat-hoz és öntözésnélküli homokos területhez. A jarovizáció azt jelenti, hogy vízzel történő megduzzasztással elsősorban a mag csírázását indítja meg s azután több napon át hőhatásnak teszik ki a megduzzasztott magvakat. Ennek eredménye az volt, hogy a csírázásnak indult magban a további fejlődési folyamatokat megállították, de a magvakat bizonyos irányban meg is változtatták. Az így kezelt magvak eltérő fejlődést mutattak a jarovizációs eljárásban nem részesült magokkal szemben. A Pallagon végzett kísérletek során a jarovizált magvakból csupán a kapott eső mellett 60-65 centiméter átlagos magasságú növények fejlődtek, egy tővön 60-70 szár is nőtt s a bokrosodás háromszor annyi volt, mint a többi növényen. Terméseredményben is nagy a különbség. A jarovizált magból hajtott tőn 811 szem érett be, míg a többi növényen 9 tőből 42 szemet szedtek.

A rizs átalakítására folytatott kísérletek nagy jelentősége abban van, hogy szántóföldi termesztésre is alkalmassá válik az öntözés nélküli termesztés rizs. Tehát az olyan homokos területek is eredményesen termesztethetők, ahol az öntözést igen nehezen, vagy egyáltalán nem lehet megoldani.

Az öntözés nélküli termelt rizs kísérleteinek végső kiértékelését Máthé professzor és munkatársai a tervezett februári határidő helyett, december 21-re, Sztálin generalisszimusz születésnapjára feldolgozzák. Így ünneplik meg a magyar haladó természettudósok a dolgozó népek nagy vezérének születésnapját.

A város és a falu közötti ellentét megszüntetése

(A Pravda válasza hozzáintézett kérdésekre)

A város és a falu közötti ellentét egyik legrégebb és legmélyebb ellentmondása az osztályársadalomnak, különösen a kapitalista társadalomnak. A kapitalizmus a városban összpontosítja az ipart, tudományt, művészetet, ugyanakkor a falvak elmaradtak a termelőeszközök, a kultúra terén és elszigeteltek a környező világtól. Lenin rámutatott, hogy csak a proletárforradalom számolhatja fel a kizsákmányolást megszüntetésével az ellentétet a város és a falu között. A Szovjetunió a lenin-sztálini politikával, az ország iparosításával, a mezőgazdaság kollektivizálásával a kulákságnak mint osztálynak felszámolásával, ebben az irányban már hatalmas lépéseket tett.

Sztálin egy 1929. decemberi beszédében mondomta, hogy a kolhozmozgalom növekedésével „a város és a falu közötti kapcsolatok kérdése új alapokra helyeződik, hogy a város és falu közötti ellentét fokozott ütemben fog elmosódni”. Az élet teljességgel igazolja Sztálin zseniális előrejelzését. A hatalmas szocialista átalakítások melyek a sztálini öt éves tervek időszakaira esnek, gyökerében változtatják meg a Szovjetunióban a város és a falu közötti ellentét kérdését. A kolhozrendszer győzelme végetvet a régi mezőgazdasági elmaradottságnak, határtalan távol-ságokat nyitott meg a fejlődés előtt. A falvak nyomora már a viszaközhatatlan múlté. A mezőgazdaság az iparral egyenlő szocialista alapon fejlődik és elgyorsítja a város és falu közötti ellentét megszüntetését. „A város, a paraszti szemében többé nem kizsákmányolásnak központja. Mind erősebbé fonódnak a szűk falu város és falu kulturális kapcsolata között. A városból és ipartól a falu most segítséget kap — traktorokban, mezőgazdasági gépekben, kocsikban, emberekben és anyagi támogatásban. De maga a falu is rendelkezik már iparral, a gép- és traktorállományok, javítóműhelyek, a kolhozoknak különböző iparvállalatai, kisebb villanytelepek stb. alakjában. A kulturális szakadék város és falu között kioltódik”. A szocialista mezőgazdaság gépesítés dolgában fette áll mind a kapitalista országoknak. A háború előtt a Szovjetunióban 523 ezer traktor, 182 ezer kombajn dolgozott és a gépesített munkával foglalkozó dolgozók száma 3 millióra emelkedett. 1948-ban a mezőgazdaság az államtól sokkal több traktort, gépkocsit és mezőgazdasági gépet kapott, mint az utolsó háborúelőtti esztendőben.

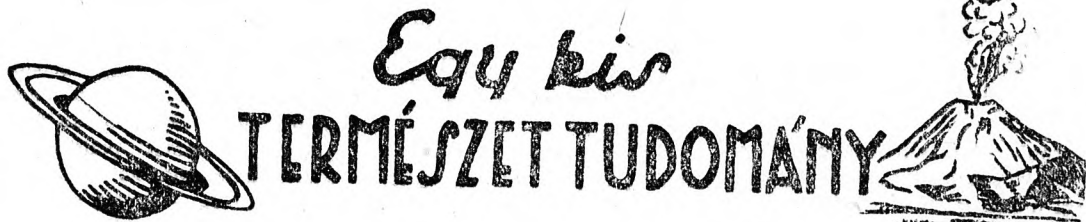
A munka technikai és tudományos felszerelését illetően a mezőgazdaság jelentős mértékben meg-

közelítette az ipari termelést. Ennek következtében a mezőgazdasági munka mindinkább felveszi az ipari munka jellegét.

A mezőgazdaság gépesítését párhuzamosan követi a micsurini agrobiológia alkalmazása és Sztálin kezdeményezése alapján a mezőgazdaság hatalmas méretű villamosítása. 1949. elejéig több mint 23 ezer kolhoz és 550 ezernél több gépállomás nyert villamosítást. A villamosítás nemcsak a termelés, hanem a kulturális fejlődés szempontjából is nagy lépéssel hozta közelebb a falvakat a városokhoz. Ez tette lehetővé a falvak rádióval és mozival való tömeges ellátását.

A kommunista Párt és a szovjet hatalom az iskolakötelezett-

séggel, megszámlálhatatlan iskolákkal, intézetekkel, klubokkal, könyvtárakkal, filmszínházakkal, rádióval évről-évre változtatta meg a falvak képét, melyek egyre inkább hasonlatosak a városokéhoz. A szovjet falvak egyre jobban a szocialista városok színvonalára emelkednek, termelőeszközök és lakosságuk kulturája szempontjából. A természet átalakításával, melynek tervét 1946 február 9-én tartott beszédében változta fel Sztálin, a termelőképeség további fokozásával, a mezőgazdaság fejlesztésével: a kommunista társadalom felépítésével teljes egészében szűnnek meg a város és a falu közötti ellentétek.

Egy kis TERMÉSZET TUDOMÁNY

(Folytatás.)

MIBŐL VAN A MINDENSÉG?

A mindenség a régiek elképzelésében

Mielőtt megmagyaráznánk a Föld és az égitestek keletkezését, előbb tudunk kell, hogy miből állanak.

Hajdan az emberek, nem rendelkezvén a kutatás tudományos eszközeivel, a Föld és a mindenség felépítését nagyon naivan képzelték el. A Földet sík felületnek gondolták, melyet az ég, mint valami átlátszó kristálybúra borít. A csillagokat és a többi égitestet csillároknak tekintették, amelyek kizárólag a Föld megvilágítására és az ég díszítésére szolgálnak. Fogalmuk sem volt az égi lámpásokat tőlünk elválasztó távolságról és ezeknek a távolságoknak egymáshoz való arányáról. Az égitestek távolságát egyesek néhány tízezer kilométerre becsülték, mások pedig néhány százezer kilométerre. Ma már tudjuk, hogy még a Hold is — a hozzánk legközelebb eső égitest — 380.000 kilométerre van tőlünk, a Nap pedig — másfélszázmillió kilométerre. A legközelebbi csillagok százezer-szer olyan messze vannak tőlünk,

mint a Nap, a legtöbb pedig milliószor olyan messze. Miből áll a Föld és a többi égitest?

A mindenség szerkezetére és felépítésére vonatkozó ósdi, tudománytalan szemléletek védői meg voltak győződve róla, hogy az ég világa teljesen elüt a mi földi világunktól. Ahogyan ezek az emberek az eget szellemek és istenek lakóhelyének tekintették, éppenségg az azt hitték, hogy a világító égitestek valamilyen, a Földön nem található egészen különleges anyagból vannak alkotva.

Ez nem felel meg a valóságnak: az egész mindenség összetétele egy és ugyanaz. Mintegy nyolcvan esztendővel ezelőtt fontos módszert találtak fel az anyag vegyi összetételének kutatására: az úgynevezett színképelemzést. A színképelemzés lehetővé teszi, hogy a világító anyag összetételét az általa kibocsátott fény vizsgálatának alapján megállapíthassuk. Színképelemzéssel meg lehet állapítani, van-e a megvizsgált kémiai vegyületben valamilyen meghatározott anyag, például réz, ha a legkisebb mennyiségben is. Ez az elemzés felhasználható például arra, hogy megállapítsuk, milyen hasznos ásványok — ón, horgany vagy réz — vannak az érceletheben.

Hogy milyen anyagból áll a világító test, erre az általa kibocsátott fénysugarak felelnek, ha megfelelő módon „kérdezzük” meg őket a színképelemzés segítségével. Ugyanezen az úton ismerték meg a tudósok, miből állnak a Nap és a csillagok. Bebizonyult, hogy mindezek az égitestek, bármilyen messze legyenek is tőlünk, ugyanazokból az egyszerű vegyi anyagokból — az úgynevezett vegyi elemekből — állanak, amelyek Földünkön is megvannak. Minden egyéb anyag, bármennyire bonyolult összetételű is, ezeknek az egyszerű anyagoknak vegyületéből áll. Összesen 92 különböző vegyi elem van, de sok közülük nagyon ritkán fordul elő a Földön. Ezek a ritka vegyi elemek a többi világító égitesten is gyéren fordulnak elő. Vegyi elemek közé tartozik a hidrogén, oxigén és nitrogén, melyek a Földön rendszerint gázállapotban vannak. A fémek — a vas, a réz, a nikkel — szintén vegyi elemek, melyek a Földön szilárd állapotban találhatók. Magas hőmérsékletnél minden fém megolvad és folyékony lesz, mint a higany. Még magasabb hőmérsékletnél egyeseken gőzzé változnak.

(Folytatjuk.)

A díszablán — dolgozó parasztok A szégyentablán — szabotáló kulákok

BE KELL HOZNI A MÉLYSZÁNTÁSNÁL MUTATKOZÓ KÉSEDELMET

A hajdúmegyei és debreceni mélyszántási munkálatok elmúlt heti eredményei — amint azt már tegnapi lapszámunkban megállapítottuk — kedvezőtlen képet mutatnak. Debrecen a harmadik helyről az ötödik helyre esett le. Hivatalos kimutatás szerint az elmúlt héten Debrecen határában mindössze 250 hold területen végeztek mélyszántási munkálatokat. Ez százalékarányban kifejezve mindössze felszázalékkal emelte a megelőző hét eredményeit. Az eddigi eredmény ezek szerint csupán 65.5 százalékot tesz ki.

Ezzel szemben a Pallagi Állami Gazdaság üzemegységei átlag 95 százalékban teljesítették a mélyszántási feladatát, a Debrecenhez tartozó 20 termelőszövetkezeti csoport közül huszonhárom 100 százalékban befejezte hat pedig több mint 95 százalékban végezte el az őszi mélyszántási munkálatokat.

Ezek a beszédes számok újból és újból a mezőgazdaság szocialista szektorának, a kollektív nagyüzemi gazdálkodásnak a főnyerő mutatóját az egyéni magángazdálkodás felett.

Ezenkívül azonban, az egyéni gazdálkodást folytató dolgozó kis-parasztok jó része is azon volt, hogy a jövő évi termés sikerét előmozdítva, a mélyszántásnak minél előbb eleget tegyen. Erre vonatkozó beszédes bizonyíték a város-háza előtt elhelyezett díszablá, amely tudtul adja, hogy Illyés Sándor nyolcholdas, Nagy Sándor 4 holdas bellegelői, Füzessi Gábor 10 holdas macsi és Kecses Imre 11 holdas halápi dolgozó parasztok a mélyszántási munkálatokat teljesen befejezték.

De a díszablára kerülnek még Nagy László és Engli Sándor 9 holdas és id. Földi János 10 holdas bellegelői dolgozó parasztok, akik szintén 100 százalékosan teljesítették köteleességeküket.

A kulákság természetesen most sem tagadja meg önmagát. Sugbúg, rémhíreket terjeszt, szabotál és megkísérel befolyása alá vonni a dolgozó parasztok kevésbé öntudatos rétegét is. Ha száraz az idő, ezért nem végzi a mélyszántást a kulák, ha esik az eső, az akadály. Ilyen megrögzött szabotálók a városháza előtti szégyen-

táblán feltüntetett Somogyi István és Sári Péter macsi kulákok, akik többszöri figyelmeztetés ellenére sem hajlandók végezni a mélyszántást. Ezek a kulákok társaikkal együtt méltó leckét kapnak abból, hogy nem lehet büntetlenül véteni a dolgozó nép gazdasági fejlődése és boldogulása ellen.

Ezen a héten pedig valamennyi felelős szervnek, fokozott erővel kell hozzájárulni a munkához. Fokozott felvilágosítással rá kell mutatni arra, hogy mennyire fontos a mélyszántás haladéktalan leggyorsabb elvégzése, mielőtt a fagyos idők beállnának.

Ugyanakkor azonban a szabotáló rémhíreket kóholó kulákokkal szemben még keményebb, még következetesebb fellépéssel kell megérteni, hogy aki akadályozza mezőgazdasági munkálataink menetét, tehát szabotálja mezőgazdasági fejlődésünket — az könyörtelenül bünhődni fog.

Igy munkálkodva a mélyszántás befejezése Debrecen határában közelesem biztosítva lesz.

KEZDŐDIK A TAGFELVÉTEL

„A Központi Vezetőség május 31-1 határozata kimondja, hogy november 1-én meg kell kezdeni a tagfelvételt. A Központi Vezetőség határozata óta a magyar népi demokrácia Pártunk vezetésével hatalmas sikereket ért el úgy politikai, mint gazdasági téren. A sikerek kivívásáért folyó harcban párttagságunk és tagjelöltjeink megérdemelték és többségük jól megállta helyét. Nevelőmunkánk eredményeképpen párttagjaink és tagjelöltjeink politikai színvonaluk komoly mértékben emelkedett. Ezért „A Politikai Bizottság utasítja a párt szervezeteit, hogy a Párt harcában kitűnt, a termelésben és tanulásban a legjobb eredményt elért tagjelöltek sorából kezdjék meg a tagfelvételt.”

Igy szól Pártunk Politikai Bizottságának határozata, amely megszűnteti a 14 hónapja fennálló tagfelvételi zárlatot.

Ez alatt a 14 hónap alatt Pártunk tagjai megtanulták Lenin és Sztálin inéseit, magukévá tették: „úgy őrizzük Pártunk egységét, mint a szemünk világát”, hordozzuk fenn és őrizzük meg tisztán ezt a kitüntető címet — párttag. Megtanulta a magyar nép; „Nem mindenkinek adható meg, hogy egy ilyen Párt tagja lehessen. Nem mindenkinek adható meg, hogy kiáltsa azokat a megpróbáltatásokat és viharokat, amelyek egy ilyen Párt tagságával együtt járnak.”

Harc, küzdelem, élenjárás a munkában, az áldozatvállalásban, a tanulásban, mások segítésében: ez a kommunista tulajdonsága, a lenini hadsereg tagjainak tulajdonsága. És még egy a kommunista: a dolgozó nép szerepe, megbecsülése, rugaszkodása. Szeretik, nagyrabecsülik a Pártot, ragaszkodnak ahhoz a hadsereghez, amely mindenkor jó utat mutat számukra, az igazság fellelérésében segítik a dolgozókat. Eddigi eredményeink változták ki a dolgozó népből a megbecsülés érzését, eredményeink terebélyesedésevel mélyült Pártunk szeretete és halhatlan mértékben felfokozódott a felülvizsgáló vágrehajtásával, amikor Pártunk megtisztult ez oda nem való elemek döntő többségétől, a tagság szoros egységbe forrt össze, megnövekedett a pártmunkások száma, megjavult a pártmunka minősége is.

A felülvizsgálat jó végrehajtása újabb győzelmek alapja, erőforrása lett. Május 15-én az ország életében eddig még ismeretlen hatalmas arányú győzelmet aratunk, megnyertük a nyári kenyércsátát, a terménybegyűjtést, a Párt jó munkájának eredményeképp a magyar dolgozó határtalan lelkesedéssel jegezték túl az Öcves Tervkölsönt, sikert értünk el a dolgozó parasztságnak ez őszi

munkákra való mozgósításban, a „Néplep” terjesztési kampányában.

A felülvizsgálat óta tevékeny részt vállaltak a munkából a tagjelöltek pártszervezeteink nagy többségében. Amikor minden párttagot megvizsgáltak a bizottságok, hogy miképp fejlődik, milyen a viszonya a Párthoz, hogyan végzi pártmunkáját, visszaminősítettek azokat, akik ezen a téren nem mutatnak fel kellő eredményt. Tagjelöltek lettek. Nem büntetésből hanem jobb munkára, tanulásra serkentésből.

A legközelebbi taggyűlésen már egy részük a tagság elé áll és elmondja: Elváltam, így és így végzem mindennapi munkámat, ezt és ezt tanultam eddig, így és így vettem részt a Párt harcában.

Es a tagság dönt. Éppúgy, mint hónapokkal ezelőtt a visszaminősítései. A párttagság nem vesz fel mindenkit tagunk, aki letöltötte a hahónapos tagjelölti időt, nem automatikusan minősítik taggá a tagjelölteket. Amint a Politikai Bizottság határozata mondja: „A Párt harcában kitűnt, a termelésben és tanulásban a legjobb eredményt elért tagjelöltek sorából kezdjék meg pártszervezeteink a tagfelvételt.” Az új tagjelöltek megválasztásukat tagfelvételen a régiéket, ha méltók a párttagságra, meghosszabbítható a tagjelöltség azok felé, akik még nem felelnek meg a követelményeknek.

Milyen társadalmi réteghez tartoznak az új párttagok? Döntő szempont volt a felülvizsgálat idején ez az is, hogy javítsuk Pártunk Szociális öszszesítését, javítsuk a munkások arány-zamatát. Azért van erre szükség, mert „a munkások fiait az inség és harc fiait, a mérhetetlen nélkülözések és hősi erőfeszítések fiait — ezeknek kell elsősorban egy ilyen Párt tagjainak lenni.” Számlán elváltars ez útmutatása szerint cselekedett Pártunk a felülvizsgálat idején és az útmutatás meghozta eredményét. Ismét a munkások-tály tagjai az elsőseg, a legszerzetebb, a legforradalmibb osztály tagjai az elsőseg, a legszerzetebb, a legforradalmibb osztály tagjai. Ezt a szervezet csapatot méltóképp egészítik ki a többi dolgozó rétegek legjobbjai: a szegény-parasztok, elsősorban a termelőszövetkezeti csoportok tagjai, az ifjúmunkások, a dolgozó nők, a termelésben kiváló eredményt felmutató műszaki értelmiségiek közül azok, akik tagjelölt-ségük idején elszakították a párttag tulajdonságait, tudását.

Pártszerveinkké a feladat: úgy hajtsák végre a tagfelvételt, hogy azzal erősödjék a Párt, erősödjék a szocializmus építő magyar népi demokrácia. (K. S.)

Ezt láttuk az újító kiállításon

A termelésben is hasznosítani kell a vagongyári újítók tapasztalatait

— Mit tapasztaltál a kiállításon? Mit láttál? Mit hallottál?

Nem lehet egyet sem Vámosi László elvtárs a nélkül, hogy ne szegedne neki valamelyik vagongyári elvtárs ezeket a kérdéseket. A Vagongyárból három voltak a kiállításon. Vámosi László újító felelős, Szodrai Kálmán újító és elnök, valamint Bocskai Sándor szintén újító és elnök.

Kérdezzük meg tehát mi is, hogy mit tapasztalt Vámosi elvtárs a kiállításon?

— Nagyon meglepett bennünket a kiállítás szépsége. Valóságos díszkiállítás s a szocialista munka kiállítása volt ez. Minden darab kiállított tárgy a szocialista haladást mutatta be. Ezekkel az újításokkal most már nem a tökések telhetetlen zsebeit gazdagítjuk, hanem saját országnk építését segítjük elő — mondja Vámosi elvtárs.

— A mi üzemünkben is volt négy kiállított tárgy. Ott láttuk Szodrai Kálmán újítását, a „mozdonyüzem-kezelének gátszakadási javítási munkálatainak az elvégzéséhez alkalmas, kettős működésű légszűrőt. Ott volt Bocskai Sándor személykocsijátó csuklópántja is, melyet most már hulladégmentesen szalagvasból készültünk el. Szodrai Ferenc elvtárs újítása is ott volt a többi kétezer között. A negyedik kiállított tárgy üzemünk-ből Sütő József újító volt, aki a tekőzäs előtti csiszolásra külföldi eredetű horzskó helyett most a bel-földön is megtalálható homokkövet alkalmazta, amivel igen nagy megtakarítást ért el.

— Sok olyan újítást is láttunk, amit üzemünkben nagyszerűen lehetne alkalmazni, de mindeddig még nincsenek meg nálunk. Intézkedéseket teszünk annak érdekében, hogy a tapasztalatcsere segítségével mi is megszerezjük ezeket az újításokat.

— Különösen megragadta a figyelmünket egy gyorsvágású

esztergapad, amelyen a szovjet sztahanovisták munkamódszerét, a gyorsított vágást mutatták be.

De vizsgáljuk meg most a tapasztalatok másik oldalát is. Volt-e valami hiba a kiállítás körül?

— Volt az is, de nem a kiállítás részéről, hanem a mi részünkről — mondja Vámosi elvtárs. — Mégpedig azért, mert nem jól volt megszerveve a kiállítás megtekintése. Majdnem négyezer kiállított tárgy volt, egy napig voltunk ott, így egy újítás megtekintésére alig jutott egy-két másodperc.

— Van még egy másik bejelentésem is — mondja Vámosi elvtárs — mégpedig az, hogy a közeljövőben mi a MAV debreceni újítói megrendezzük a mi külön kiállításunkat. A nagyjárlomás váro-

termeiben akarjuk megrendezni, a budapestihez hasonlóan, hogy Debrecen dolgozói és az átutazók meg-láthassák azokat az újításokat, amelyek a debreceni MAV újítók-tól származnak.

Ezek voltak azok a tapasztalatok, amelyet a Vagongyár kiküldöttei szereztek az újító kiállításon. A kiküldöttek láthatták a saját újításukat, de nem csak ők, hanem az egész ország dolgozói és újítói is láthatták, tapasztalhatták. Ezeknek a tapasztalatoknak nem szabad csak egyszerű élmény-nek maradnia, hanem értékesíteni kell őket, hogy a termelésben is megvalósítsák minden üzemen, így a debreceni Vagongyárban is elősegíthessék.

Új gyermekotthon nyílt a Kölcsey-utcában

Tegnap délelben bensőséges ünnepség keretében adták át rendeltetésének a város szocialis ügyosztálya által fenntartott tizedik napközi otthont. A Kölcsey-utca legmodernebb házában, parkettes, minden kényelmet megadó tágas helyiségek — itt van a napközi otthont. Régen is ilyen célt szolgált, gyermekeket fogadott be. De nem a dolgozókat, hanem a kiváltságos osztály gyermekeit, a debreceni angolmániás „felső tízezer” sápadt szobavirágait, akiket úgy féltettek az emberek, mint a leprások.

Most ebbe a napközibe is a dolgozó gyermekei gyűlnek össze. Egy csapat már itt van belőlük, napsugaras, vidám apróságok. Amikor összegyűlnek az avatónépség vendégei, közrepre állnak és kedves gyerekhangjukon felhangzik a Körtársaság Dala. Aztán verses kö-szöntőt mondanak, virág jut mind-azoknak, akik közreműködtek a napközi otthont életre hívásában.

Csendes Jánosné elvtársnő, a város szocialis ügyosztályának veze-

tője adja át rendeltetésének a napközi otthont. Megemléskzik arról, hogy a Szovjetunió felszabadítása és baráti segítségével tette lehetővé azt is, hogy megnyithassuk ezt a napközit is. Sztálin és Rákosi elvtárs nevét említi és erre kitér az éljenzés a gyerekekből is. Felejt-hetetlen kedves látvány, amint gyöngye kis kezükkel versenyt tapasztolnak és kiáltják: Eljén Rákosi, aztán meg: Sztálin, Rákosi!

Ménas János polgármester elvtárs veszi át a város nevében az új napközi otthont. Elmondja, hogy a hároméves tervben szinte a semmiből egész sor gyermekjóléti intézmény született meg, az ötéves tervben pedig annyi szocialis létesítmény jön létre, amennyiről apáink nem is álmodhattak. A Szovjetunió mutat példát, ahol a város és a falu, a kolhozok, át meg át vannak szöve szocialis létesítményekkel. És Rákosi elvtárs szab irányt, amikor terveink középpontjába az embert teszi. A napközi otthonton kezdik meg a nevelését a dolgozó embernek, az apróságokból a szocializmus építői és ha kell, harcok katonái is lesznek.

Szövetet állami textil szaküzletben

VÁSÁROLJON, ahol női, férfi ruha- és kabátiszövetekből dúsán felszerelt raktárral várjuk a dolgozókat. — Előzékeny kiszolgálás **TEXTILÁRUK BOLTJA 2. SZ.** Debrecen, Csapó-utca 8. szám

JÖN A TÉL, gyapjuszövet aranyat ér!

Szövetthet november 14-től 21-ig

Most mindenki megvehet minden mintát minden minőségét!

Ma már ez is az enyém!

Kövid - közép - hosszuhullámon remekül hozza az állomásokkal ez az ORION 320-as rádió

Minden dolgozó könnyen hozzájuthat: ára 1000 Ft, és részlete is kapható.

ORION 320

Harmincnyolc gázgyár küldöttsége Debrecenben

Nagyjelentőségű tapasztalatsere érkezik a debreceni Gázgyárban

A munka észszerűsítése, ezáltal a termelékenység emelése, a selejt csökkentése döntő feladata ma a magyar dolgozóknak. Ezt a célt szolgálják a gyárak és üzemek között időközönként megrendezett tapasztalatsere és újítási értekezletek is.

A Szénfeldolgozó Szakipari Központ minden hónapban egyszer a gázgyárak és szénfeldolgozó üzemek részvételével tapasztalatsere és újítási értekezletet rendez.

Az elmúlt héten a Debreceni Gázgyár Községi Vállalatnál rendezték meg ezt az értekezletet, amelyen összesen 38 gázgyár és szénfeldolgozó üzem kiküldöttjei és újítói vettek részt, így például a budapesti, győri, soproni, tatányai, pécsi stb. üzemek kiküldöttjei.

A vendégek alaposan megnézték úgy a gázgyár, mint a hőforrás-üzemek munkáját. A délelőtti tapasztalatsere után értekezleten számoltak be.

Az értekezleten a vendégek kicserélték tapasztalataikat, ismertették újításaikat, így a debreceni gázgyárak dolgozói is több értékes tapasztalattal gazdagodtak.

Egyik igen jelentős segítség lesz a debreceni gázgyárnak a győri gázgyárban már használt tűzálló masszák beszerzése. A megrongálódott kemencék salakmarásait levessik és az új masszával ismét felhővelik az eredeti keresztmetszetre. A „frikózál” nevű döngölő masszával pedig a salakmosást lehet szép eredménnyel kijavítani. A kemencék ilyen módon való kijavítását a győri újító fogja elvégezni.

A sok hasznos újítás közül ki lehet még említeni a győri és szegedi üzemek gőzbefúvási eljárását, mellyel a salak gyors képződését akadályozzák meg. A debreceni gázgyár mindkét eljárást kipróbálja és a hasznosabbat és célszerűbbet vezeti be.

A debreceni gázgyár vezetői ismertették Paliga József lakatos nagyjelentőségű újítását, amellyel a fatüzelésű tüzhelyeket igen olcsón át lehet alakítani gáztüzhellyé. Tekintettel a gáztüzhelyek magas beszerzési árára, ez az újítás minden gázgyár számára igen nagy előnyt jelent. A felsoroltakon kívül még számos olyan újítás bevezetése is várható ennek az értekezletnek eredményeként, mely a gázgyári dolgozók munkáját könnyíti, csökkenti a selejtet és emeli a munka termelékenységét. Tehát az értekezlet elérte azt a célt, melyet maga elé tűzött.

Sztálin elvtárs a proletariátus elé tűzte ki azt a feladatot is, hogy tanulják meg a technikát, sajátítsák el a tudományt. S azt a technikát, amit megtanulnak, a tudományt, amit elsajátítanak, adják is tovább. Ez a Debreceni Gázgyár Községi Vállalatnál az elmúlt heti értekezleten meg is történt.

HIREK

Az élmunkások és újítók november 19-én bált rendeznek az Arany Bikában

A debreceni élmunkások, kiváló munkások és újítók november 19-én, szombaton este kultúrrestet rendeznek, bállal egybekötve az Arany Bika dísztermében este 8 órai kezdettel.

A kultúrrest keretében fellépnek az üzemek műkedvelő-gárdájából számosan és részt vesznek a Csokonai Színház művészei is. A kultúrgárda a legjobb szereplőket állítja

szorompóba, hogy üzemüknek dícsőséget szerezzenek. A kultúrverseny győzteseit öt gyönyörű díj várja. A kultúrrestet Erzsébet napján rendezik, így összekapcsolható és vidáman táncolhatnak reggelig az Arany Bikában megjelenő vendégek.

A kultúrrestre és bála a gyereket az üzemekben elővételben már árusítják két fontos árban.

VARHATÓ IDŐJÁRÁS. Mérsékelt szél, felhős idő, többfelé eső, havasos, egyes helyeken köd. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

A MAV műhelytelepi iskolában csütörtökön délután 5 órakor Szülők Iskolája lesz Kérjük a pontos megjelenést. Szülői Munkaközösség.

A Szülők Iskolája a Szent Anna-utcai általános fiúiskolában f. hó 16-án, szerdán délután 5 órakor kezdődik. A szülők megjelenését kérjük.

ACsenki kórus tagjai ma este fél 7 órakor a próbahelyiségben gyülekezzenek.

Feljelentést tett a rendőrség Tompa Józsefné Tar-utcai lakos, hogy faskamarájából a fát és a szemet ismeretlen tettes állandóan lopkodja. A fatolvaj kézrekerítésére a nyomozás megindult.

Azzal a panasszal fordult a rendőrséghez Lénárd József Bajcsy-Zsilinszky-utcai asztalos, hogy egy középiskolai igazgató a részére érkező leveleket felbontotta. A különös eset ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy az Erzsébet utca sarkán hirtelen rosszul lett egy ismeretlen férfi és meghalt. A vizsgálat kiderítette, hogy az idős férfi Kiss Antal 67 éves lakás- és foglalkozás nélküli egyén, akinek halálát szívizélhűdés okozta.

Csokonai ünnepély a Kollégiumban

November 17-én, csütörtökön este 6 órakor tartják meg a debreceni MEFESZ rendezésében az egyetem magyar-szakos hallgatói Csokonai születésének hagyományos évfordulóját. Az ünnepséget a Ref. kollégium dísztermében tartják meg. Az egyetemi ifjúság ezúton is szeretettel meghívja és várja Debrecer dolgozóit.

Eltűntek a liszjegyek. Kalenda Lórántné Vörös Hadsereg-úti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy négy személyre szóló liszjegyet vagy ellopták tőle, vagy elvesztette.

MSzT

Szerdán este 5 órakor rendkívüli titkári értekezletet tartunk budapesti előadóval. Pontos és feltétlen megjelenés kéri.

16-án, szerdán délután 6 órakor a kiselőadótérben Béli Miklós előadása Solochov: Csendes Don c. regényéről. — 17-én, csütörtökön délután 6 órakor Szabó Emil városi zeneiskola tanár előadása, a XIX. század muzikájáról. Közreműködnek a zeneiskola tanárai hangszeres illusztrációkkal. — 18-án, pénteken délután 6 órakor a nagyelőadótérben dr. Rényi Alfréd professzor megemlékezése Rodion Kuzmin kiváló szovjet matematikusáról és dr. Soó Rezső professzor „Növényzökológia és tergyaradatok” előadására. — 18-án, pénteken délután a Dohánygyárban dr. Kádár László professzor előadása Sztálin szünetéről, Grusjáról.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **Hacker Kálmán** hadirokkant asztalos m. 65 éves korában elhunyt. Temetése szerdán fél 2 órakor lesz a 2. A. ravatalozótérben. Gyászolják: Bannatos felesége, gyermekei, menyegye, unokája, testvérei, sógorai, sógornei, a kiterjedt rokonság, katonái, jóismerősei és jóbarátai. Gyászlap helyett is. Lakás: Hollos-utca 15.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **Bessenyei László** 79 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 2 órakor lesz a Körtemető szertartástérben. Gyászolják: Szerető gyermekei, unokái, a kiterjedt rokonság, valamint jóismerősei és jóbarátai. Gyászlap helyett is. Lakás: Vörösmartyu-u. 12.

A vármegye dolgozó parasztsága készül a terménybegyűjtési verseny győzteseinek ünneplésére

November 20-án, vasárnap a vármegye községeiben és városaiban ünnepélyeket rendeznek melyeknek keretében átadják a jutalmakat azoknak a dolgozó parasztnak, akik Pártunk szavára a legjobb munkát végezték a terménybegyűjtés terén és példamutatóan élénkarták a begyűjtésben.

A megyéből 180 dolgozó paraszt részesül jutalomban. Min-

denütt gyűléseket tartanak ebből az alkalomból és este kulturműsor, táncmulatság fejezi be a napot, melyen a dolgozó parasztság legjobbjait ünneplik.

Az ő példájuk kell hogy lelkesítő legyen a mélyszántási versenyre is és meg kell mutatni, hogy ezt az igen fontos munkát is sikerrel, maadéktalanul végrehajtja a megye dolgozó parasztsága.

A „Döntő fordulat” ünnepi előadása ma a Vigszínházban

A szovjet film mestereinek egyik legjobb filmje a „Döntő fordulat”. Ez a film a sztalingrádió csata hőseit vonultatja el a néző elé. Azok, akik Sztalingrád „csodájáról” beszélnek, nézzék meg ezt a magyarul beszélő filmet, meglátják a szovjet katonák emberfeletti kitartását. Előttük bon-

takozik ki Sztálin zseniális stratégiai terve, melynek végrehajtásával eltiporták a náci haderőt.

A mai díszbemutatót este 8 órakor tartják Műsor előtt a Honvéd Kerület Énekkara énekel, Balogh József honvéd szaval. Az ünnepi beszédet Pakei Béla órnagy mondja.

Üttörőotthon avatása

Üttörőotthont avatott a Repülő-téri Gyermekváros „Makarankó” csapata. Abban az otthonban, melyet ketten közös munkával varázsoltak romokból derűssé, az előtől az utolsó szegverésig, minden a pajtásoknak, a Barna Lajos csapatvezetővel végzett lelkes munkájáról beszél. A „Raja és a zöbrászat” kiállítás komoly értéke mutat, ezek közül néhány név: Bokodi György és István Nagy István. Verselő is akad, Ujvári József sajtófelelős személyében.

Nagy Ferenc tanár énekkara szépen működik. A zenekart Szokol Tibor tanár szervezte és vezeti. Nívós műsort Király Ernő igazgató lelkes szavai vezetik be, rámutatván „Lángoló szeretettel kell gondolkunk Sztálinra és leg-hűségesebb tanítványára, Rákosi elvtársra, a Pártra, kiknek vezetését munkával kell megköszönnünk. Szamo-újvári Sándor úttörő megyetitkár avató beszédében kiemelte: Boldog és vidám ifjúságot akarunk nevelni ebben az ott-

thonban, kiknek jelzavai a sztalingrádió hősei mintájára: „Hazánk, a mi anyánk.” Dolgozzatok, harcoljatok érte, ha kell!

Pethő Zoltán főigazgató, ifjúsági tanügyi előadó köszönte meg az avatóbeszéd után a pedagógusoknak a lelkes munkát, melyet

a jobbi pedagógusok elé mintaképpül kell állítani.

A pajtások kére, hogy ezt a nagy szeretetet és tiszteletet jó tanulással köszönjék meg.

Rennwald Dezső ekkor a jobbi pajtások nevében Debrecen üttörő munkaversenyre hívta ki Sztálin elvtárs születésnapjára, 1. jó tanulási százalékok megajátítása, 2. Kiállított produktív üttörő munka, 3. orosznyelvű versenyre. A kiváló nevelőestület, Király igazgató és Barna Lajos csapatvezető irányításával lelkesen a Pinceszéknél irányításával mellett működő konyha jó konyhája — tesztileg alakítják ki a pajtásokból az újarcú, alkotni képes, szocialista embertípust!

Miskolcon tárgyal a debreceni munkásbíróság

A debreceni munkásbíróság Miskolcra utazott, hogy tárgyalja azt a nagyszabású árdragiási, árulvonalási és adócsalási bűnügyet, amit Suern Jenő és fia, Stern Ernő ottani textilnagykereskedők a közelmúltban folyamatosan elkövettek. Hogy a vád tárgyává tett adatok közül csak néhányat említsünk: a szövet méteré: 90 forint helyett 127 forintért, az inganyag méterét 12 forint helyett 22 forintért árulják. Nem csak a vásárlók elől dugták el az árut és adták azoknak, akik jól megfizették, de elvonják az adózás elől is, ami által millió adócsalást követtek el. A nagyszabású bűnügyet, ami valószínűleg jobb napig tart, Magi László bíró elnöklésével tárgyalja a munkásbíróság. A vádat Telkes Béla államügyész képviseli.

Nyolcvévi feyházra ítélték Püspökladány volt fűszolgabíróját

Tegnap tárgyalta a debreceni Népbíróság Ráczó Gyula volt püspökladányi fűszolgabíró népellenes bűnügyét. A Népbíróság azzal vádolta a volt fűszolgabíró, hogy 1944-ben üldözte a baloldali embereket, közülük többeket így Deér Miksa gyógyszerész és Furman Árpád szobafestő, elvitette, akik el is pusztultak a háború forgatagába. Bár a vádlót ismeretlen helyen tartóztatják, a Népbíróság a tanuk vallomása alapján megállapította bűnösségét és távollétében 8 évi börtönrre, teljes véglegelkötésre és politikai jogainak tíz évre való felfüggesztésére ítélte Ráczó Gyulát.

A DOLGOZÓ NÉP LAPJA: A NÉPLAP!

APOLLÓ Ma utoljára! Kéregost!

A kines

VIGSZINHÁZ Ma 8 órakor! DISZELGADÁS!

Döntő fordulat Magyarul beszélő szovjet óriásfilm!

4 és 6 órakor továbbra is

Üzött vadak

METEOR.MOZGÓ

Ma fél 4, fél 6, fél 8 órakor utoljára!

Felhők titánja

Szovjet repülőgép

VEGYÉL RÉSZT az Embersport-fogadáson!

TOTO

tipszelvény ára 3.30 Ft.

Akarsz minden faluba sportpályát?

Akarod a magyar stadiont? Akarod a tömegsportot?

A célok érdekében fogadj: NYERHETSZI!

Tipszelvények kaphatók: trafikokban, osztálysorsjáték főúru-sítónál, postahivataloknál és az IBUSZ-nál.

NOVEMBER 21-IG

szövet-hetet rendezünk

Mindentől férfi és női szövetek dús választéka 0.00 áron várja a dolgozókat. Előzetes kiszolgálás!

RÓFÓSÁRUK BOLTJA Csapó-utca 12 szám

„BELSPED”

Belföldi Szállítványozási N. V.

városunkban kirendeltséget állított fel

Kérjük a t. Szállítató Községet, hogy mindennemű szállítási és fuvarozási ügyben bizalommal forduljon kirendeltségünk vezetőjéhez.

Szombat este **ELMUNKÁS BÁL** az Arany Birkában

A szovjet tudósok ismét bebizonyították, hogy a haladásért, a dolgozó nép felemelkedéséért dolgoznak

Vasárnap reggel szerezték tudomást a dolgozók arról a hatalmas tervről, amelyet a szovjet tudósok az atomerő békés felhasználásával akarnak megvalósítani. Az üzemek és a falvak nagy érdeklődéssel olvasták ezt a tervet, hisz az atomerő felhasználása a mi számunkra is jobb életet fog biztosítani. Eléneken fogja köztartja ez a kérdés a gyárak dolgozóit. A Gépi Fehértalóban még ebédszünetben is erről folyik a beszélgetés. Az egyik csoporthoz lépünk, ahol hárman beszélgetnek. Amint a bemutatkozásnál kitűnik: Kiss Zoltán, Gagna Júlia és Jenői Sándor.

— Sokat hallottam már az atomenergia munkára való felhasználásáról — mondja Kiss Zoltán —, de olyan nehéz dolgomak tartottam, hogy nem is gondoltam, hogy ilyen hamar sikerre tudják vinni...

— Még jobban örülhetünk annak,

hogy éppen a szovjet emberek voltak azok, akik legelőször hasznos munkára használták fel ezt a hatalmas erőt. Újra bebizonyították a szovjet tudósok, hogy ők valóban a haladásért, hazájuk és népük felemelkedéséért dolgoznak, nem úgy, mint a nyugati országok kapitalista tudósai — szól Gagna Júlia.

— Nem véletlen, hogy éppen szovjet tudósok alkalmazták először az atomenergiát komoly termelő munkára — vág közbe Jenői Sándor. — A Szovjetunió következetesen kitart a béke mellett s míg az amerikai imperialisták új háborúra spekulálnak, addig a szovjet tudósok és mérnökök sivatagokból termőföldet varázsolnak, pusztítás helyett építő munkára használják az atomenergiát.

A beszélgetés tovább folyik, egyre több és több lesz a hallgató. Egyre újabb és újabb kérdések ve-

tődnek fel. Vitatkoznak is, de abban mindenki megegyezik, hogy a Szovjetunió, a világ egyetlen szocialista állama azért tudott ilyen eredményeket elérni, mert a békés, alkotó munkával akarja a szovjet nép boldog jövőjét felépíteni.

— Mikor erről a nagy munkáról hallok, sokkal nagyobb lendülettel dolgozom — mondja Jenői Sándor. — És tudom, hogy velem együtt így gondolkozik az üzem minden dolgozója. Mindannyiunk önkéntes munkafelajánlással ünnepli Sztálin elvtárs születésnapját, szívesen dolgozunk eddig, de most ennek a nagy eredménynek a haladása alatt még nagyobb lelkesedéssel és még szöb munkával fogjuk megünnepelni, mert mindannyian tudjuk, hogy ezeket a hatalmas eredményeket csak a Bolsevik Párt és Sztálin elvtárs vezetése tette lehetővé a Szovjetunió számára.

Blazsek Ferenc elvtárs, vagongyári munkás lett a Helyi Vasút munkásigazgatója

Kedden délután iktatták be a Helyi Vasút új munkásigazgatóját, Blazsek Ferenc elvtársat.

Blazsek elvtárs eddig a MAV műhelytelepen dolgozott, onnan állította a Párt és munkatársai bizalmába a DHV élére. Vele a munkásmozgalom egy régi kipróbált harcosa kerül ebbe a magas pozícióba. Eddigi munkája után biztosan tudjuk, hogy magasabb beosztásban is a népi demokrácia és munkáris érdekeket fogja szem előtt tartani s munkájával a szocializmus mielőbbi megvalósítását segíti elő.

A beiktatáson a közlekedésügyi minisztérium részéről megjelentek: Nagy Sándor, Szentirmai János, Urbancsits Zoltán pedig a Helyi Vasút elnökségétől.

Az MDP városi pártbizottság részéről Kulcsár Ferenc elvtárs, városi titkár mondott beszédet, a nagytermet megtöltött dolgozók előtt: — Bizalommal tekintünk Blazsek Ferenc elvtárs működésére — mondotta többek között —, mert benne jó munkást, jó mozgalmi embert ismertünk meg. Arra kérjük Blazsek elvtársat: legyen mindig hű az osztályához, dolgozzon becsülettel, együtt munkatársaival

a munkásosztályhoz hű műszaki értelmiséggel. Soha nem szabad szem elől tévesztenie, hogy a Párt állította erre a felelősségteljes posztra, ahol helytállása nagymértékben elősegíti a szocializmus építését.

A nagy tapsot kiváltó beszéd után hozzászólások következtek. Papp Imre a szolgálati főnökségtől ígéretet tett a munkatársak nevében, hogy támogatják az új munkásigazgatót munkájában. Benedek Sándor MAV műhelyfőnök bejelentette, hogy jól ismeri már 30 éve Blazsek elvtársat és bizalommal tekint munkássága elé. — Tündik László brigádvezető szintén ígéretet tett a műhelyi dolgozók nevében a jó munkára.

Blazsek Ferenc válaszában röviden vázolta terveit: — Némely programom a munka — mondta. — Erre hívok minden becsületes dolgozót. Építsük a szocializmust minden erőnkkel, ragaszkodással és szeretettel a felszabadító Szovjetunió, Sztálin elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja és Rákosi Mátyás iránt.

A beszéd után a dalárda az Internacionálét énekelte, majd a D. Előre kultúrcsoport névű műsorral szórakoztatta a közönséget.

Ma délelőtt 10 órára a szülői munka-felelősök az MNDSz központban jelentkezzenek

Egy világrekorder pályafutása

Natalja Szmirnickájai évekre elszórt Pjatigorszkban látta először Viktor Alekszejev, a kiváló edző. A kisváros sporttelepen figyelt fel az iskoláslányra, aki kezdetleges fogással dobálta a súlygyótyot. Bizony, alig néhány méterre tudta csak lépíteni.

Alekszejev azonban gyakorlott szemmel észrevehette valamit, ami másoknak nem tűnt fel. A fáradhatatlanság, amellyel a kislány gyakorolt, többet mondott, mint a helytelen állás, a kezdetleges stílus.

Foglalkozni kezdett Szmirnickájával, aki — ez másnap kiderült — egész jó időt futott 400 méterre. A gerelyt még csak 15 méterre dobta. Alekszejev edzést tartott vele, azután visszautazott Leningrádba. A leány ennek a néhány edzésnek tapasztalataival fejlődött tovább. Amikor elvégezte a középiskolát, beiratkozott a leningrádi testnevelési főiskolára. A sors úgy hozta, hogy ott össetalálkozott Alekszejevvel.

Ez már 1945-ben történt. Szmirnickájai ekkor még nem határozott súlydóbo, vagy gerelyvető lesz-e belőle. Alekszejevnek az volt a véleménye, maradjon a gerelyvető.

Akkoriban alakult ki a Szovjetunióban a vezető női gerelyvető hármás. Anokina, Majucsaja és Csudina csaknem egyforma eredményeket ért el. Anokina 48 m 59 cm-t dobott. Ez világrekord volt. Szmirnickájai ekkor még 35-39 métert dobált. Kissé csüggedt volt, azt hitte, nem képes jobb eredményre. Alekszejev meggyújtotta és javasolta, Szmirnickájai térjen a más stílusra. De nemcsak a technika fontos, hanem talán még fontosabb a győzelemben való hit.

Az új módszerrel a leány az 1946-i bajnoki versenyen már 39 m 68 cm-t dobott.

— Kevés — mondta. — Kiváló eredmény — vélte Alekszejev és néhány amerikai ké-

pes sportlapot mutatott Szmirnickájának. — Nézd — mondta —, az amerikaiak csak a fizikai képességeket es az izmokat figyelik. A sportolók erkölcsi értéke nem érdekli őket. A szovjetsport más. Ne feledd, az erkölcsi erő annak tudása, hogy te szovjetember vagy legyőzhetetlen tesz.

A következő évben Szmirnickájai már 46 m-t dobott és Majucsaja után a második helyet foglalta el a bajnokságban. A világrekord ekkor 48 m 60 cm volt. Majucsaja 50 m 39 cm-es eredményét nem ültelítették. Szmirnickájai úgy vélte, ilyen lényes eredményt soha nem tud majd elérni. Edzője kintartott amellett, hogy tovább gyakoroljon.

Ez évben azután a szovjet-csehszlovák atlétikai versenyen Szmirnickájai 49.59 m-re, rövidebb, utóbb augusztus 5-én 53.41 m-re dobta a gerelyt. Ezt megdöbbentő hatalmas eredményt ért el Budapesten rendezett Főiskolai Világajnokságon. A többi országok versenyzői 8-10 méterrel maradtak el mögötte.

Natalja Szmirnickájai ma a Szovjetunió bajnokát megillető vörös trikót viseli és a bajnoki a nyakérmel. Közben fejlődik az új nemzedék és itt van a fiatal lány Zibina, akinek 49.64 m-es eredménye rendkívül figyelemreméltó. S Alekszejev ezért megérdemeltőbb Szmirnickájának.

— Tovább dolgozunk! — Tovább — felelte lelkesülten a világ legjobb gerelyvetőnője, mint akinek még igen sok tennivalója van a sport terén.

Vasárnap ünneplik a debreceni terménybegyűjtési verseny győzteseit

Vasárnap, november 20-án a Magyar-Szovjet Társaság nagytermében ünnepi gyűlés keretében adták át a jutalmakat azoknak a debreceni dolgozó parasztnak, akik elsők lettek a terménybegyűjtési versenyben.

Az ünnepély délelőtt 10 órakor kezdődik, beszédet mond Sándor László elvtárs az MDP hajdúmegyei titkára. Debrecen népe nagy szeretettel készül azoknak ünnepelésére, akiket megjutalmaznak, mert éberen örködték a dolgozó nép kenyerét felett és példamutatóan előjártak a terménybegyűjtésben.

Gyarapodnak a termelőszövetkezetek

A nádudvari „Dózsa” termelőszövetkezeti csoport büszkesége az a korszerű, öt vagon befogadóképességű új tengeri-gőré, amelynek építkezése nemrég fejeződött be. Nem maradnak el e mögött a termelőszövetkezeti csoport mögött a hajdúnánási „Petőfi”, a nádudvari „Táncsics” és „Szabadság” sem, amelyeknél már befejezés előtt áll egy-egy nagy tengeri-gőré építése. Hajdú vármegyében az elmúlt

hónapban tizenöt siló készült el a termelőszövetkezeti csoportokban. A termelőszövetkezeti csoportok tehénállománya is öröndetesen növekszik. Tíz-tíz tehénből álló törzset kaptak a nádudvari „Szabadság”, „Táncsics” és „Dózsa” termelőszövetkezetek. Egy tizenöt tehénes törzset jutott a balmozsvárosi „Október 22” termelőszövetkezeti csoportnak is.

Halálos autószerencsétlenség a Hatvan utcán

Nánási Zsigmond gépkocsivezető jehertőjával a Hatvan utcán elütötte Gonda Erzsébet, 21 éves Kishegyesi lakost. A fiatal lány még a helyszínen kiszenvédett. A lelkiismeretlen sofőr a gázolás után nem állt meg, hanem Homokkeri lakására menve, hamis tanúkkal igyekezett magának

alibit szerezni, sőt a gázolás alkalmával a teherautón lévőket is megfenyegette, ha mernek beszélni a gázolásról. A vizsgálata azt is megállapította, hogy a sofőr a gázolás alkalmával itas volt, ami az újabb eljárás szerint szintén súlyosbítja tevének elkövetését.

NOVEMBER 21-IG SZÖVET-HETET RENDEZÜNK

Dús választékkal és olcsó árakkal várjuk a dolgozókat. Előzetes konzultáció. TEXTILÁRUK BOLTJA, Csapó-utca 16. sz.

SZÖVETET
állami szaküzletben vásároljon

a **FINOM-TEXTILÁRUK BOLTJÁBAN**

Nagy választék olcsó ár, előzetes konzultáció
Vörös Hadsereg-útja 37. sz.

